

Wát 'n bijzonder boek. De auteur heeft mij, en naar ik vermoed heel veel andere lezers, een enorm plezier gedaan met het schrijven van dit boek. Het verhaal speelt zich immers af op een steenworp afstand van mijn geboorteplek, Het Kwaad Gat (Koad Gaat) oftewel de Bèndj, zoals wij dit stukje van Oud-Geleen, gelegen tegen Daniken, noemden. In het Danikenbos speelde ik als opgroeiende jongen in de jaren '50 van de vorige eeuw, samen met dorpsgenootjes, het spel 'spoorzoeken'. Ik heb ontelbare keren op de plek waar 'Bokkenrijders' in de 18e eeuw massaal terecht werden gesteld, gezocht naar sporen die door andere kinderen werden uitgezet. In die tijd wist ik totaal niets af van de gruwelijke geschiedenis die zich hier een paar honderd jaar geleden, afspeelde.

Natuurlijk ken ik alle plekken in het boek. Een van mijn schoonbroers is opgegroeid in Schinnen, m.n. in Nagelbeek en Wolfhagen. Op de Hegge woont een oud-collega van mij, net zoals er tot voor kort een oud-collega heeft gewoond in Schinnen, vlak onder de kerk, aan het begin van de weg naar Thull.

Mijn ouders en ook de andere mensen uit Oud-Geleen vertelden ons nooit iets over de Bokkenrijders. Ik werd als kind wel bang gemaakt voor de 'bosjesmannen' die in het Danikenbos, vooral 's nachts rondwaarden en als je niet voor het donker thuis was, liep je de kans, door dit gespuis te worden gepakt. Wellicht werd dit de latere benaming van de Bokkenrijders?

Een schitterend geschreven verhaal, in een stijl die mij bijzonder aanspreekt. Vooral het gebruik van het dialect maakt deze roman voor mij extra speciaal. Wij spraken ook dit dialect. Om in Schinnen te komen, hoefden wij slechts de Putherberg op te lopen of te fietsen en aan de andere kant van Puth het dal in te rijden. De Kasteelboerderij Terborgh was voor mij een bijzondere plek, omdat ik daar begin jaren '70 een optreden mocht bijwonen van de popgroep Earth & Fire. Vandaag de dag drinken wij er af en toe een lekkere tas koffie op het terras met geweldig mooi uitzicht. Heel apart om nu te beseffen wat zich daar allemaal in de hoeve en in de kerkers heeft afgespeeld. Jij hebt dit werkelijk fantastisch tot in detail beschreven. Het verhaal boeit van begin tot einde, waarbij ik wel wil opmerken dat het 'n beetje jammer is dat de laatste dertig jaar van Anna nauwelijks meer worden beschreven, dit in tegenstelling tot de tijd vanaf haar vijftiende toen zij met haar Jean op weg ging van Hombourg naar Schinnen, op de vlucht voor schande en armoe. Ook wel weer begrijpelijk, want dan zou het boek waarschijnlijk twee keer zo dik zijn geworden, Het is erg verhelderend om achterin het boek de feiten uit de geschiedenis weer te geven alsmede een stukje genealogie, de Limburgse woordenlijst en een uitgebreid nawoord, zodat het voor de lezer uiteindelijk allemaal heel erg duidelijk wordt, wat er zich tussen 1720 en 1780 heeft afgespeeld op dit stukje Limburg.

Een werkelijk prachtig boek, dat ik zeker meer dan eens ter hand zal nemen, om het te herlezen, wel te verstaan.

Door Jacques Smeets, 5 juni 2018